

Moste
929 A-Z

OSEBNOSTI / 2

00200809665

COBISS •

KNJARNICA JOSETA PILOVCA
LJUBLJANA

OSEBNOSTI

VELIKI SLOVENSKI BIOGRAFSKI LEKSIKON

Po številu predstavljenih osebnosti najobsežnejši sodobni slovenski biografski leksikon.

Več kot 60 področij človekove duhovne in materialne kulture, povezane s slovenstvom.

Prek 40 sestavljavcev, več kot 50 drugih sodelavcev, strokovnjakov, kulturnih in znanstveno-izobraževalnih ustanov.

Več kot 140 enot uporabljene strokovne literature, virov in digitalnega gradiva.

Kratka, jedrnata in za bralce prijazna gesla.

1400 strani v dveh knjigah.

Več kot 13800 gesel.

1652 fotografij in portretov.

Ta knjiga je torej nekakšen slovenski 'personalni dosje', priročnik za hitro in zanesljivo življenjepisno informacijo, toda – če kdo to hoče in potrebuje – tudi za utemeljevanje slovenske kulturne in civilizacijske samozavesti.

Iz uvodnega nagovora akad. dr. Matjaža Kmecla

Mladinska knjiga
ZALOŽBA

OSEBNOSTI

VELIKI SLOVENSKI BIOGRAFSKI LEKSIKON

OD
M
DO
Ž

OSEBNOSTI

VELIKI SLOVENSKI BIOGRAFSKI LEKSIKON

OD **M** DO **Ž**

OSEBNOSTI
Veliki slovenski biografski leksikon
M–Ž

Prva izdaja, prvi natis

Vodja projekta	mag. Senja Požar
Urednika zvezka	Tončka Stanonik, Lan Brenk (od 2003 do februarja 2007)
Uredništvo	Alenka Božič, Lan Brenk, Alenka Dermastia, Tončka Stanonik, Bora Zlobec Jurčič
Korektorici	Alenka Kobler, Nuša Mastnak
Priprava slikovnega gradiva	Maja Ogrizek, Lucijan Velikonja
Dokumentalistki	Duška Jokovič (od 2003 do maja 2006), Marica Moškrič
Oblikovanje tipičnih strani	Marko Prah
Oblikovanje naslovnice	Jurij Jančič
Tehnična priprava in korektura preloma	Rasto Furlan
Prelom strani in priprava za tisk	Marko Prah
Izdala in založila	Mladinska knjiga Založba, d. d.

Redakcija je bila končana aprila 2008.

Glavni direktor	Milan Matos
Izvršni direktor programov	Bojan Kuhar
Tisk	MKT-Print d. d., Ljubljana
Naklada	4500
	Cena kompleta 189,00 €
	Ljubljana 2008

Vse informacije o knjigah Založbe Mladinska knjiga
lahko dobite tudi na internetu: www.emka.si

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

929(497.4)(031)

OSEBNOSTI : veliki slovenski biografski leksikon / [urednika
zvezka Tončka Stanonik, Lan Brenk]. - 1. izd., 1. natis. -
Ljubljana : Mladinska knjiga, 2008

A-L. - 2008

M-Ž. - 2008

ISBN 978-961-01-0504-6

I. Stanonik, Tončka

241136128

Brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedano reproduciranje,
distribuiranje, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega
avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnemkoli obsegu ali postopku,
vključno s fotokopiranjem, tiskanjem ali shranitvijo v elektronski obliki,
v okviru določil Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah.

OSEBNOSTI

VELIKI SLOVENSKI BIOGRAFSKI LEKSIKON

OD M DO Ž

Mladinska knjiga
ZALOŽBA

Ljubljana • Zagreb • Beograd • Sarajevo
Skopje • Sofija • Bukarešta

rutars

v. Sardou, *Domovina*), igrala nato v vseh dramatisacijah F. Govekarja, bila *Majda* (F. S. Finžgar, *Divji lovec*) in posebej uspešna kot *Jelva* (Z. Kveder, *Egoizem*). Cankar jo je predlagal za vlogo *Helene Gruden* v komediji *Za narodov blagor*; igrala je *Mrmoljevka*. Nastopila je kot *Jessica* (Shakespeare, *Beneški trgovec*) in z naslovno vlogo v *Giocondi* G. D'Annunzia. Obdobje, preživeto v Lj, je zajela v spomine *Jak šel život* (1942, več izdaj), s F. Govekarjem in Danilom si je dopisovala vse življenje. Prev. je Cankarjevo prozo (*Výbor povídek*, 1909; *Díom Marie Pomocné*, 1911) in drame.

CE, Zadobrova pri Celju

Novčan, Anton (†) Zadobrova, 9. 7. 1887–22. 3. 1951, Posadas, Argentina), književnik, politik. 1915 je bil promoviran na PF v Pragi. 1922–23 je bil preds. Slovenske republikanske stranke, ki je ostro nasprotovala jsl. unitarizmu in centralizmu, nato se je uklonil kralju in dobil službo v diplomaciji (Varšava, Kairo, Clc). 1942 je pobegnil iz Bgd k Britancem v Jeruzalem, bil v brit. internaciji in od avgusta 1943 uradnik pri jsl. begunski vladi v Kairu; 1945 je prišel v Ts, 1949 se je naselil v Argentini. Sprva je obj. pesmi, nato večinoma realistično kratko prozo s kmečko (*Naša vas I–II*, 1912, 1913) in mestno tematiko. V drami iz kmečkega sveta *Veleja* (1921) se v naturalistično zasnovno vpleta simbolizem. Drama *Herman Celjski* (1928) iz nedokončane celjske trilogije sodi med najboljša slov. gledališka dela, vsiljeno pa ji je neutemeljeno jugoslovanstvo Celjskih. V brit. internaciji je začel pisati pesnitev *Peti evangelij* (1948; 240 sonetov), v Ts je pisal sarkastične pesmi o slov. književnikih v OF (*Rdeči Panteon, Meddobje*, 1955). Posmrtno so izšli zapiski *Jeruzalem–Kairo. Spomini 1942–1945* (1986).

Novak, Albina (Ribnica, 5. 11. 1900–6. 4. 1971, Chicago), narodna delavka. 1905 se je priselila s starši v ZDA; že v mladosti je sodelovala v slov. kulturnih društvih in podpornih organizacijah, 1946 pa postala preds. in 1952 tajnica Slovenske ženske zveze. 1933–52 je bila glavna tajnica in ur. mesečnika *Zarja*; ur. je pesmarico in kuharsko knjigo (*Woman's Glory – The Kitchen*, 1951*), organizirala zbiranje pomoči Sloveniji in skupinska potovanja v domovino. Za njo je ur. *Zarje* prevzela hči Corinne Leskovar.

Novak, Alojzij (Lj, 29. 11. 1876–1. 8. 1960, Lj), učitelj, pisec učbenikov. 1899 je končal učiteljske v Lj, 1919 opravil izpit za učitelja meščanske šole. Do 1938 je bil ravnatelj deške meščanske šole v Lj. Posvetil se je ročnim spretnostim in za pouk deških ročnih del napisal več knjig; 1925–35 je tudi prirejal tečaje za pouk risanja in deških ročnih del. — oao: *Risanje. S podrobnim učnim načrtom in navodilom za prvih osem šolskih let*, 1926; *Gnetenje in oblikovanje iz ilovice in peska. Izrezovanje iz papirja in nalepljanje*, 1927; *Lepenkarstvo*, 1930; *Krasilna tehnika*, 1935.

Novak, Andrej (Lj, 27. 7. 1935), karikaturist. 1957 je končal Šolo za oblikovanje v Lj. Od 1959 je bil zaposlen na TVS, od 1965 kot novinar karikaturist, obj. pa tudi drugod; imel je stalno rubriko v *Dnevniku*. V svojih karikaturah (obj. jih je nad 16 000) je z blagohotno ironijo upodabljal raznovrstno družbeno tematiko, predvsem pa so posvečene Lj. Ukvarjal se je tudi z opremo knjig, ilustracijo in oblikovanjem plakatov. — oao: *Z mojega okna*, 1989; *Tretji polčas z mojega okna*, 1999.

Novak, Andrej (Lj, 1. 4. 1940–26. 1. 1995, Lj), novinar, diplomat. 1963 je dipl. na lj. FF. Pri časniku *Delo* je delal v gosp., od 1965 v zunanjepolitični redakciji kot novinar, nato kot komentator in ur. (1976–80); 1971–74 je bil stalni dopisnik *Dela* v Parizu, 1981–85 v Rimu; bil je strokovnjak za dogajanja na Bližnjem vzhodu in od tam pogosto poročal kot posebni dopisnik. 1986–90 je delal pri CZ v Lj; veliko je prev. iz angl. in fr., pisal v slov. časopisje ter obj. več del (*Komu Palestina*, 1969; *Papež Karol Wojtyła*, 1983). 1991 je postal generalni konzul RS v Strasbourgu, 1993 vodja stalne misije RS pri Svetu Evrope. Zlati častni znak svobode RS 1996 (posmrtno), n. Consortium veritatis/Bratstvo resnice 1997 (posmrtno).

Novak, Anka (Mala vas pri Grosupljem, 28. 10. 1932), etnologinja. 1959 je dipl. na FF v Lj. Do 1992 je kot kustosinja v Gorenjskem muzeju v Kr preučevala materialno pa tudi družbeno in duhovno kulturo na Gorenjskem ter zbrala obsežno zbirko etnoloških predmetov; pripravila je več razstav; mdr. *Domača obrt na Gorenjskem* (1965), *Gorenjska kmečka skrinja* (1966), *Planašarska kultura na Gorenjskem* (1969), *Kmečka naselja in arhitektura v Dolini* (1973), ur. nekaj stalnih zbirk (Planašarski muzej v Stari Fužini, Jenkova kasarna na Zgornjem Jezerskem) in si prizadevala za popularizacijo etnologije. Murkovo priznanje 1993, Valvasorjeva n. 1993.

Novak, Ante (Benkovac, Hrvaška, 11. 4. 1911–30. 12. 1991, Lj), politik, statistik. Pedagogiko je študiral v Zgb, 1938 dipl. na FF v Lj. V 30. letih je bil v vodstvu Skoja za Slovenijo in 1937 obsojen na leto zapora. Med 2. sv. v. je sodeloval v NOG, najprej v ilegalni tehniki KPS v Lj, nato kot politični komisar Krimskega in Kočevskega bataljona ter 3. grupe odredov, ur. *Slovenskega partizana*, od 1944 načelnik propagandnega oddelka ČS NOV in POS, ob koncu vojne kot direktor Radia Trst. Do julija 1946 je bil direktor slov., nato glavni direktor jsl. radiodifuzije, vodja za evidenco v zvezni planski komisiji, 1953–63 direktor zveznega zavoda za statistiko ter 1967–73 direktor Inštituta za sociologijo in filozofijo pri lj. univ. Pred 1941 je pisal o pedagoških vprašanjih, po 1945 o statističnih temah; predaval je na Višji šoli za statistiko v Bgd in na IŠP'N v Lj. Partizanska spomenica 1941.

Novak, Barbara (Lj, 20. 8. 1969), pravnica. 1993 je dipl., 1999 dokt. na PF v Lj, kjer je zaposlena, od 2005 kot izr. prof. Ukvarja se civilnim in gospodarskim pravom, zlasti se posveča družinskemu, osebnostnemu, obligacijskemu pravu ter splošnemu delu civilnega prava. — oao: *Šola in otrokove pravice*, 2004; *Predpisi o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (soavtorica)*, 2004; *Reforma družinskega prava. Predlog novih predpisov s komentarjem (soavtorica)*, 2005.

Novak, Bogdan (MS, 4. 4. 1944), novinar, pisatelj. 1964–67 je študiral primerjalno književnost na FF v Lj. Delal je mdr. v novinarstvu, 1980–84 tudi kot odg. ur. *Pavilne*; od 1991 je samostojni pisatelj. Piše prozo za mladino in odrasle; v slov. literaturi je utrdil posamezne žanre (kriminalka, grozljivka, znanstvena fantastika, pustolovska povest), na novo v peljal sago in serijo. Življenje tabornikov je mladim bralcev približal v 10 knjigah mladinske povesti *Zvesti prijatelji* (1992–93); za mlade je mdr. obj. *Bela past* (1990), *Zaletenci* (1993), *Kekec in divji mož* (1994), *Nišina pesnika dva* (1995),